

МАКЕДОНСКИ МЕДИЦИНСКИ ПРЕГЛЕД
СПИСАНИЕ НА МАКЕДОНСКОТО ЛЕКАРСКО ДРУШТВО

ГОДИНИ YEARS
ЗЛОМ-CMADGP-FM

„ЗДРУЖЕНИЕ НА ЛЕКАРИ ПО ОПШТА
- СЕМЕЈНА МЕДИЦИНА НА Р.М.“
"ASSOCIATION OF DOCTORS OF GENERAL
PRACTICE/FAMILY MEDICINE OF MACEDONIA"

24

Симпозиум со меѓународно учество
Symposium with international participation

ЗБОРНИК НА АПСТРАКТИ ABSTRACT BOOK

Хотел Александар Палас, Скопје
02 - 04 11 2017
Hotel Aleksandar Palas, Skopje

ISSN 0025-1097

9 770025 109002

Dev Med Child Neurol. 2008;51:1-3. [PubMed: 19087107]

5. Miano S, Ferri R. Epidemiology and management of insomnia in children with autistic spectrum disorders. Paediatr Drugs. 2013; 15:75-84. [PubMed: 20218744]

6. Andersen IM, Kaczmarek J, McGrew SG, Malow BA. Melatonin for insomnia in children with autism spectrum disorders. J Child Neurol. 2008; 23:482-485. [PubMed: 18182647]

7. Elkindi O, Arman AR, Isik U, Bez Y, Berken M. EEG abnormalities and epilepsy in autistic spectrum disorders: clinical and familial correlates. Epilepsy Behav. 2010; 17:178-182. [PubMed: 20042370]

8. Parmeggiani A, Barcia G, Posar A, Raimondi E, Santucci M, Scaduto MC. Epilepsy and EEG paroxysmal abnormalities in autism spectrum disorders. Brain Dev. 2010; 32:783-789. [PubMed: 20691552]

7-3 СКРИНИНГ ЗА АУТИЗАМ СО MODIFIED CHECKLIST FOR AUTISM IN TODDLERS-REVISED

T. Зорчец, Н. Ангелкова

ЈЗУ Универзитетска клиника за детски болести - Скопје, Македонија

Во изминатите две децении аутизмот прерасна во едно од најчестите невноразвојни растројства. Според Centers for Disease Control and Prevention-USA, актуелната преваленца е едно идентификувано дете со аутизам на 68 деца или едно на 42 машки деца/едно на 189 женски деца.

Свесноста за сериозноста на природата на аутизмот е во пораст насекаде во светот, но и покрај овој факт, голем број на децата со аутизам сè уште дојна се препознаваат и дијагностицираат.

Раниот скрининг за аутизам во примарната здравствена заштита е ефикасна алатка која е прв и многу важен чекор во долгиот пат на третманот на децата со аутизам и неопходно е да се воведат во сенојдневната работа на педијатрите и семејните лекари.

Modified Checklist for Autism in Toddlers, Revised (M-CHAT-R) е најчесто употребуван скрининг инструмент со висока сензитивност и специфичност, лесна администрација во не повеќе од 5 минути и без клиничка интервјуа на детето.

Американската академија за педијатрија интензивно ја зголемила глобалната свесноста и растечката припадност на аутизмот, и затоа препорачува специфичен скрининг за аутизам на 18 и 24 месеци на сепое дете.

Вториот чекор по скринингот вклучува софистицирана евалуација и

получување на дијагноза. Евалуацијата вклучува објективна, психолошка проценка на развојот и поведението на детето, интервју со родителите, проценка на видот и слухот, генетска и невролошка иследувања и други медицински процедури. Специјалистите кои можат да ја направат оваа проценка вклучуваат педијатри, детски невролози, и детски психолози и психијатри.

Клучни зборови: аутизам, скрининг, M-CHAT-R, педијатри и семејни лекари

SCREENING FOR AUTISM WITH MODIFIED CHECKLIST FOR AUTISM IN TODDLERS-REVISED

T. Zorcec, N. Angelkova

University Children's Hospital, Skopje, Macedonia

In the last two decades, autism has become one of the most common neurodevelopmental disorders. According to the Centers for Disease Control and Prevention-USA, current prevalence is one diagnosed child in 68 children or one in 42 boys/one in 189 girls.

Awareness about the serious nature of autism is increasing worldwide, but still despite this fact, many children are not recognized and diagnosed early enough.

Early screening for autism in primary health system is effective tool and can be the first and very important step in the long therapeutic journey of the children with autism and it should be introduced as an everyday activity of the pediatricians and family doctors.

American Academy of Pediatrics is working intensively in rising the awareness of the growing prevalence in autism and recommends specific screening for autism at 18 and 24 months in every child. Modified Checklist for Autism in Toddlers, Revised (M-CHAT-R) is the most used screening instrument with high sensitivity and specificity, with easy administration in no more than 5 minutes and without clinical observation of the child.

The second step after the screening is comprehensive evaluation and establishing the diagnosis. Evaluation may include, observation and psychological assessment of the child's behavior and development, interviewing the parents, hearing and vision screening, genetic testing, neurological testing, and other medical procedures. Specialists who can do this type of evaluation include pediatrician, child neurologist, and child psychologists and psychiatrists.

Key words: autism, screening, M-CHAT-R pediatricians, family doctors